

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserat do 30 petek à Din 2.— do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst à Din 3.— večji inserat petek vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inserat davek posebej. — Slovenski Narod: vsež mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.— Rokopis: se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje

Ljubljana, Knaflova ul. 5
Telefon St. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

MARIBOR, Grajski trg 8. — NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. Št. 26.

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190
JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri pošti: ček. zavodu v Ljubljani: št. 10.351

RAZPUST NEMŠKEGA PARLAMENTA

Ker je parlament sklenil, da se razveljavijo Hindenburgove zasilne odredbe, je bil razpuščen in bodo nove volitve meseca septembra

Berlin, 19. julija. Razput nemškega državnega zabora se je izvršil v izredno dramatičnih okoliščinah. Do zadnjega hipa so vsi mislili, da ne bo prišlo tako daleč in da se bo našel vendarle kak izhod, ki bi preprečil najhujše. Napetost je bila na zadnji seji naravnost velikanska in se je vedno bolj stopnjevala, čim bolj se je bližalo usodno glasovanje v socialističnem predlogu, naj vlada odmakne Hindenburgov odlok, ki uveljavlja proračun po naredbenem potu. Glasovanje se je pričelo ob 11.50. Napetost je naraščala od minute do minute in tudi državni kancelar Brüning je kazal jasne znake razburjenosti. Po nekaj minutah je predsednik Loebe prečital rezultat glasovanja, s katerim je bil socialistični predlog sprejet z 236 glasovi proti 221.

Tako nato je vstal državni kancelar in prečital ob splošnem razburjenju razpuščivem odlok. Komunisti so zapeli internacionačno himno, dočim so se poslanci drugih strank v največji razburjenosti odstranili. Volitve bodo 14. septembra. Prognoze za bodočnost niso najboljše in prevladuje splošno

mnenje, da bodo iz teh dogodkov izšle ekstremne stranke še bolj ojačane, kar bo še bolj komplikiralo napeti položaj. Več teorbi bodo bržkone mnogo izgubile zmerne stranke, kar bo še bolj povečalo nevarnost diktature bodisi z leve ali pa z desne strani.

Nas vsak način bo volilna borba zelo ostra. Dokler se ne sestane novi nemški državni zbor, bo vladal Brüning z diktatorsko oblastjo.

Berlin, 19. julija. Danes je bil objavljen naslednji proglos na nemški narod, ki so ga podpisali zastopniki vseh važečih državnih uradov:

Državni zbor je odklonil sredstva, ki jih potrebuje država za izvedbo svojih nalog. Zasilne naredbe državnega predsednika so bile od maleknostne večine odklonjene. Ta večina med seboj ni edina ter ne more prevzeti nase odgovornosti. Na narodu samem je sedaj, da odloča o svoji bodočnosti. Ali hoče narod državni vladi odreči ono, kar potrebuje za ureditev financ, za ohranitev nemškega gospodarstva in za jamstvo, da se bodo izpolnile socijalne obveznosti? Državna vlada bo

skrbela za to, da bodo država, dežele in občine izpolnile svojo naloge.

Berlin, 19. julija. Proglasi posameznih političnih strank po včerajšnjem razpustu državnega zabora kažejo, da bo volilna borba ena najhujših in najljutjejših, ki se je kdaj vrnila v Nemčiji. Socialdemokratski proglos napoveduje meščanskim strankam najhujšo borbo ter jim očita, da so kršile ustavo. Nemško delavstvo bo poskrbelo za to, da drevesa diktature ne bodo zrastla v nebesa, pravi proglos. Nemčija ne sme postati in ne bo postala Italija.

Pariz, 19. julija. Tukajšnji listi zelo pesimistično presojajo politični položaj v Nemčiji, ki je nastal po razpustu državnega zabora. Listi, ki dvomijo o ustavnosti razpusta in ki kritizirajo postopanje državnega predsednika Hindenburga, izražajo bojažen, da bodo nove volitve prinesle ojačanje ekstremnih strank in da bodo zelo neugodno vplivale na nemško zunanjou politiko. — Nacionalistični list »Echo de Paris« ugotavlja z nezadovoljstvom, da bo kriza v Nemčiji zadala smrtni udarec Briandovemu načrtu o pan evropski uniji.

Preprečena revolucija na Portugalskem

Policija je v zadnjem hipu odkrila širokopotezno zato proti sedanji vladi — številne aretacije uglednih politikov in častnikov

Lisabona, 19. julija. Portugalska policija je odkrila zoper novo obširno zasnovano zaročo, ki je imela namen vreti vlado ter jo zamenjati z vojaško diktaturo. V zaročo so zapleteni številni višji člani prejšnje vlade in ugledni voditelji opozicije. Zarotniki so imeli mnogo pristaev tudi v vojski, kjer je bilo dosedaj aretiranih nad 50 višjih in nižjih častnikov. Policija nadaljuje z aretacijami, zaenkrat pa še ni objavila imen aretiranih zarotnikov, od katerih so nekateri poskušali pobegniti v inozemstvo.

Po informacijah inozemskih novinarjev so bili med drugimi aretirani tudi bivši predsednik portugalske vlade, Cardoso, bivši vojni minister Ribeiro, kakor tudi bivši poveljnik republikanske garde, Teixeira. Zarotniki so bili svoj načrt že takoj izdelali, da bi se imel izvršiti nameravani državni prevrat v prihodnjih dneh. Zarotniki so izdal neki častnik, ki se je v poslednjem hišku skesal ter prijavil vso zadevo politični policiji.

Zvezna pogodba med Irakom in Anglijo

Popolna odvisnost Iraka od Anglije — V slučaju vojne mora dati Irak Angliji vsako pomoč

London, 19. julija. AA. Objavili so vsebino zvezne pogodbe med Irakom in Anglijo, ki je bila pred kratkim podpisana v Bagdadu. Pogodba stopi v veljavo, ko bo sprejet Irak v Društvo narodov in ko bo potekel britski kolonialni mandat. Pogodba, ki je bila sklenjena na podlagi popolne enakosti, svobode in neodvisnosti, določa obema državama skupna posvetovanja v vseh vprašanjih zunanje politike, ki so skupnega interesa.

V prvemu vojnem obstoju pomoč Iraku Angliji v tem, da da Angliji na svojem ozemlju na razpolago vsa olajšanja in pomoč, včasih uporabo železnic, rečnih luk, letališč in drugih komunikacijskih sredstev. Za mir in red v Iraku in za njegovo

obrambo proti sovražnikom odgovarja iraški kralj, ki pa priznava, da je trajno vzdrževanje važnih prometnih sredstev v interesu obeh strank in se obvezuje prepustiti Angliji prostore za letališča v bližini Basre ali pa zapadno ob Evfratu. V teh krajih bodo ostale še nadalje angleške čete, kar pa ne prejudicira iraške suverenosti. Angleške čete ostanejo 5 let v Hinaidi in bodo pomagale Iraku pri organizaciji bojnih sil, ki naih jih nadomestijo. Ako bo Irak potreboval inozemske instruktörje in častnike, jih bo izbral iz vrst angleških častnikov. O tej zadevi se bo posvetoval Irak z angleško posvetovanjo vojaško misijo. Pogodba velja 25 let.

Zagonetna smrt angleškega podkonzula

V Marseilliu so potegnili iz morja kovčeg izginulega angleškega podkonzula

Marselle, 19. julija. V bližini mesta so iz morja potegnili ročen kovček, v katerem je bilo nekaj perila in fotografija, na katerih je bilo zapisanih nekaj besed v angleškem jeziku. Šef policije v Marseilliu je izjavil, da je gotov, da je perilo last pogrešanega angleškega podkonzula Leeja. Ni izključeno, da je izvršil podkonzul Lee samomor. Hišnica biše, v kateri je stanoval Lee, je označila perilo kot njegovo. Policia je skrbno preiskala kraj, kjer so našli Leejev kovček. Na pomoč je bila pozvana požarna bramba, ki je štiri ure z jeklenimi mrežami preiskovala rečno dno v upanju, da najde truplo podkonzula. Družina Leeja je iz-

javila, da perilo, ki so ga našli v kovčeku, ni njegovo. Pisava na fotografiji je le malo podobna podkonzulovi in je nekoliko večja od njegove.

Ni izključeno, da so zložinci namenoma vrgli kovček podkonzula v reko in skušali tako fingirati samomor pogrešanega. Policia nadaljuje preiskavo z vso vnemo, da končno razjasni ta zagoneten primer.

Tihotapci mamil

Dunaj, 19. julija. AA. Dunajska policia je odkrila veliko mednarodno tihotapstvo s kokainom in heroinom.

Prva, toda tesna zmaga Uruguaya

Montevideo, 19. julija. Uruguayska reprezentanca je včeraj absolvirala svojo prvo tekmo na turnirju za svetovno prvenstvo. Za nasprotnike je imelo močvo Peruja, proti kateremu je doseglo tesno zmago 1 : 0. Tekmi je prisostvovalo 65 tisoč gledalcev.

Stavka irskih železničarjev

London, 19. julija. Listi javljajo, da se železniška stavka v svobodni državi Irski vedno bolj širi. 55 potnikov iz Anglije, ki so včeraj prišli v Kingstown, ni moglo nadaljevati vožnje, ker ni odšel noben vlak v Dublin ali v druge kraje. »Daily Express« meni, da je železniška stavka v vsej Irski neizogibna, ako irska vlada ne bo posredovala.

Mednarodni kongres vojaških sanitetnih zdravnikov

Bruselj, 19. julija. AA. V dnehu od 17. do včetega 21. t. m. bo v Liègeu mednarodna skupščina vojnosanitetskih zdravnikov. Na kongresu se sestanejo zastopniki 40. držav, ki se bodo posvetovali o čim tesnejšem so delovanju.

Pri slavnostni seja bo 18. t. m. ob 11. dopoldne v svetnici dvorani mestne občine v Liègeu. Svečani otvoriti bo prisostvovanje elite liščeski družbe. Delegati pozdravljajo na svečani skupščini in imenu belgijske vlade, ki je ta kongres sklical, minister za narodno obrambo.

Pilsudski na odmoru

Varšava, 19. julija. Predsednik republike je poveril dosedanjemu pomočniku ministra v vojnem ministrstvu generalu Konarzewskemu začasno vodstvo vojnega ministrstva. Kakor se zatrjuje, bo general Konarzewski ostal na tem mestu, dokler se marsal Pilsudski ne bo vrnil z odmora. Uradno demantirajo govorice, da je ta ukrep v zvezi z odstopom marsala Pilsudskega z javnega življenja.

Trgovinski ataže defrav-dant

Pariz, 19. julija. Državno pravništvo je uvedlo proti 28letnemu prokuristu pariske podružnice National City Bank Villeneuve, preiskavo zaradi poneverbe in ponarejanja čekov, ker je francosko zunanje ministrstvo izjavilo, da Villa Nuevo, ki je bil do nedavno trgovinski ataže pri poslanstvu Venezuele, ne varuje več diplomatska imunitet. Državno pravništvo je dobilo včeraj dve obtožbi proti Nuevi. Poneverjena vstota se sedaj ceni na 500.000 dolari. Nueva je pobegnil.

Letalski krožni polet po Evropi

Berlin, 19. julija. Na letališču Staaken pri Berlinu je do včeraj opoldne pristalo 48 letal, ki se udeležujejo mednarodnega krožnega poleta po Evropi. Od teh je 29 iz Nemčije, 10 iz Poljske, 5 iz Anglije, 2 iz Francije, 2 pa iz Španije. Med znamnimi letalci so lanski prvak Anglež Karberry, ki je dosegel največjo brzino, lady Bailay in Spanec Navarra.

Parnik zgorel sredi morja

Katastrofa nemškega parnika na Atlantskem oceanu Posadka in potniki rešeni

London, 19. julija. AA. Angleška ladja »Rangitata«, ki je plula pod zastavo novozelandske paroplovne družbe, je včeraj resila v Srednjem Atlantiku posadko in potnike 5900-tonškega parnika »Targisa«, last severo nemškega Lloydja. Vest o rešitvi je prispela v London brezjeno od parnika »Rangitata«, ki ima 18.000 ton. Parnik »Targis« je bil namenjen

iz Severne Amerike v Bremen. Njegova posadka je štela 42 mož in je vozila s seboj tudi nekaj potnikov. Ko je prišel parnik »Rangitata« na mesto nesreče, je gorel parnik »Targis« že na treh krajih. Parnik »Rangitata« je vzel na krov posadko in potnike »Targisa«, ki se je kmalu nato potopil.

Silen tajfun nad Japonsko

Vihar je porušil več sto hiš in potopil mnogo ladij — Mnogoštevilne človeške žrtve

Tokio, 19. julija. Tajfun, ki divja od včeraj nad zapadnim delom Japonske z neznanljano silo, je zahteval mnogo človeških žrtv ter je povzročil velikansko škodo. V Fukuoat in drugih mestih se je zrušilo več sto hiš. V Fukuoat je vihar porušil veliko ribje tržnico. Mnogo oseb je ostalo pod ruševinami. Dosej so našli 12 mrtvih. V velikih skrehih so zaradi usode parnika »Karei Maru«. Domnevajo, da se je potopil. Parnik je imel na krovu 90 potnikov. Potopilo se je tudi več manjših ladij. Telefonske in brzovne zveze so popolnoma prekinjene. Število mrtvih je zelo veliko.

Strahovita nevihta na Gorenjskem

Samo v Hujah je vihar odnesel 30 kozolcev — Grozno razdejanje v Kranju — Škoda a znaša najmanj 2 milijona dinarjev

Kranj, 19. julija. Snoči je divjala nad Kranjem in okolico nevihta, kakršne niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Bil je pravcati ciklon, ki je odnadal strehe, ruval drevesa, lomil in odnadal kozolce ter povzročil ogromno škodo, ki ni niti približno ugotovljena.

Snoči okoli 18. so začeli nad Kranjem kopičiti črni oblaki in je nenadoma pribesnela nevihta. Od Sv. Jošta je prihrumel silen orkan, ki se je ob Smarjetni gori ustavlil in se nad Kranjem divjal. Pas, v katerem je divjal ciklon, je bil širok približno 1 km in se je raztezel med Cirčami in Naklom, ki pa nista bila prizadeta. Ciklon je zadel vasi Klene, Primsko, Huje, Britof in Hotemaze blizu Preddvora, kjer se je ustavil. Nepoškodovan je ostal Šenčur, na desni strani Save pri Kokrico.

V krajih, kjer je orkan divjal, je škoda neprecenljiva. Najbolj je seveda trpel Smarjetna gora, ki je bila prva prizadeta. Po godu je vihar neverjetno pustošil, ruval drevesa, kakor bilke s koreninami vred, natančno pa tri trpele tudi Stražišče pri Kranju, kjer je vihar podrl in odnesel skoro vse delno. Na vrtu hotela »Jelenc« so padala drevesa, kakor igralne karte, če jih postavis in prevrnеш. Vihar je odnesel tudi 8 m visoki stolp pungarske cerkev in ga odnesel 8 metrov daleč. Zanimivo je, da park pred Narodnim domom ni prav nič trpel, pač pa so našli po nevihti z Narodnim domom pa tri ptičkov, večinoma vrabcev, ki jih je vihar omamil in trešil na tla. Neka ženska jih je nabrala cel jebas in jih prinesla domov, kjer so kmalu oživelj, mnogo jih pa je odnesla voda, ki je drla v foto. Med viharjem je nameřič močno lilo, vsala se je po tudi debela toča. Na pokopališču vihar ni povzročil velike škode, izruval je samo vrbo žalujko pri Šavnikovih grobnicah. Poškodilo se je tudi več stavbni odrov v nestu in okolici, k sreči pa ni katastrofa zahtevala nobenih človeških žrtv. Danes v Kranju, ki se zdi kakor po bitki, pridno čistijo in pospravljajo.

Škoda je kot rečeno ogromna in se da samo približno določiti. Računajo, da bo

Češki glas o hrabrosti naših mornarjev

Kapitanu Prodanu in našim mornarjem posvečen članek očividca katastrofe „Karadjordja“

Pod naslovom »Karadjordje« pričuje B. Haluzicky v četrtkovi »Lidovih Novic« tople pisan članek, glaseč se:

Clovek mora biti na Jadranu, da vidi in spozna, kaj je temperamentni Jugosloven na ta Jadran, katerega je doživel najlepši in najelagantnejši njihov parnik »Karadjordje«. To velja še posebno, če se mudite v kraju, od koder je doma in kjer preživlja pri svoji rodbini ure počitka kapitan tega parnika Roman Prodan, ponos mesta Bakra. Zrasel je v cvet mornariške tradicije, ki se vleče po tej reško-bakarski rivijeri že skozi dolga stoletja, kajti baš Hrvatsko Primorje daje najboljše in najpogumnejše mornarje. Na najrazličnejših parnikih so prestopili mornarji in kapitani, poznavajo točno globine in plitvine Jadran, ne videj niti najmanjši pitj vetrar, kajti tudi ta je za njihovo meteorologijo pomemben, znajo se z elementi ruvati in botiti, ker poznajo njihovo zahrbnost in sredstva proti njej, že v zgodnji mladosti so zrasli z morem, obožujejo ga in klanjajo se njegovi strahoti moči, zmagujejo v boju z njim in padajo, toda tako, kakor se spodobi vremenu mornarju.

Prodan je eden takih, mož sile in poguma, energije in temperamenta, toda trenačnosti in podkovanosti, uvidevnosti in izkušenosti. Teh 20 ali še več let, kar je kapitan, je prevozel Jadran križem kramen in baš zato, ker je bil najspodbnejši, je prisel na reprezentančni parnik Jadranške plovilbe, na parnik, s katerim je preljal in vozil kralje in ministre in vse najvišje v vredne spoštovanje. Vedno z uspehom in povhvalnimi priznanji, dokler ni zdaj... A njegovi prijatelji vidijo baš v tem njegovo osebno tragiko, da mu ni bilo sojeno pripeljati na cilj one, katere je imel najraje — Češkoslovaške Sokole. Prežet notranjega ognja slovanske vzajemnosti se je gotovo najbolj veselil te vožnje, stika z onimi, ki so se vrčali z beografskimi sokolskimi svečanostmi, utrjeni in posvečeni na duhu v vero in moč velike ideje. Veselju pa ni bilo sojeno dosegiti višek in zadnja usluga, katero je mogel izkazati svojemu ljubljenemu, ki je bila, da je ostal mož na svojem mestu v groznenem trenutku, ko je voda vdrla v parnik in je s polno paro v petih minutah spravil parnik na rešilno plitvino. Še vedno je tam v oni nesrečni Pašmanskimi ožini pri svojem poškodovanem parniku, kajti kapitan zapusti parnik še le zadnji. Drugi člani posadke njegovega parnika že prihajajo, orn pa čaka ves potr in ogorčen na skele mešane komisije strokovnjakov.

O tej njegovi osebni storiji se mnogo

Za Zoo v Ljubljani

Ne mečimo takoj puške v koruzo — Inicijatorje Zoa je treba z vsemi močmi podpreti

Ko potuješ po Nemčiji, moraš dobiti utis, da nisi le v deželi visoke civilizacije, nego tudi visoke kulture. Pri tem ne moreš prezeti poleg kolosalnih monumentalnih stavb saterega in nov. sloga ter zgodovinskih in kulturnih spomenikov, muzejev, bibliotek, galerij in gledališč, katere imajo Nemci v veliki meri zahvaliti divjini svojim knezem in krajem, — tudi onih institucij, ki kažejo, kaj je Nemecem prirodoslovna veda. Saj ona je prva veda na svetu in podlaga vsem drugim: Iz nje črpano sredstvo in vojno silo svoje države. Kašno vlogo so igrali pri Nemcih v vojni nemški prirodoslovci, zlasti še geologi, vedo vsi, ki so posvečeni v podrobnosti nemške temeljnosti tudi v tem oziru. V prirodoslovju imajo svoj izvor vse nove pridobitve na praktičnem polju živiljenja, in to znači v izkoristiti s svojo pridostojnostjo bale Nemec. Kulturnost tega pridnega in žilavega naroda pa predstavljajo predvsem njihova glavna književna srednja: Berlin, Lipsko, Stuttgart. Stuttgart je kot knjižni trg tretje v redu, slavno zlasti radi tega, ker v Stuttgartu izhaja »Kosmos« in njegove publikacije, ki vzbujajo občudovanje sveta. Znan je izrek Američana, ki je dejal, da mu v Evropi razen »Kosmosovek« literature ni prav nič impoziralo. Nemci imajo tudi v današnjih materialističnih časih razmeroma doči idealnih kulturnih delavcev — izmed najboljših pa so oni, ki se zbirajo okoli »Kosmosa«.

Vidna posledica velike pozornosti, ki jo posvečajo Nemci prirodi in ki je tudi popotnik ne more prezeti, so pa tudi — botanični in zoološki vrtovi in akvariji. Zoološki vrtovi in akvariji v Nemčiji so nekaj posebnega in ni večjega mesta brez njih, — v Hamburgu sta pa kar dva. Isto tako so prelepji botanični vrtovi v vseh večjih nemških mestih znatenosti prvega reda (n. pr. monakovski). Znane so zoološke stacije, ki so jih ustavljali Nemci tudi v drugih krajih (n. pr. v Neapolju). Pri tem ne poznamo sicer skrajno štedljivi Nemci toliko štedenja in — redukcij glede kulturnih naprav: Zadnji proletar v javnih zastopih se zaveda svojih dolžnosti do kulture in kulturnih institucij. Kultura je del državnega programa nemškega.

Kot glavne postavke visoke kulturnosti tega naroda so prav institucije, ki imajo svoj izvor v zanimanju ljubezni do prirodnih ved ter prirode same.

Reči moram, da mi je bil po dostikrat utrudljivem motrenju raznih galerij, in drugih znatenosti — (pravega popotnika potovanje ni samo uživanje in veselje, nego resno, tudi trdo delo, toda delo iz veselja — študij, za kateri je treba dobiti volje in energije) — v pravi užitek in oddih — obisk zoološkega vrta, tako v

govori med njegovimi znanci in tudi o tem, kako teško prenaša izgubo življenja ljudi. Kajti to je čisto jugoslovensko. Kaj pričlaga in kaj stvari, čeprav gre za dragocen parnik, toda ljudje, ljudje, in površ še oni med njimi, ki so prišli k nam kot gostje, češki Sokoli in Sokolice, najbljžji naši, kot člani rodbine. Tu že kipi ob pripovedovanju kri in hotela bi brzinili v žrtv za ta dragocena živiljenja in dati samo povelje. In veruje ne samo v pravično sodbo arbitražnega sodišča, temveč tudi v pravijočnost sodnikov, ki mahuje krivice in poplača brezpravnost. Danes ali pozneje, toda tako bo. In potem že ne govorja samo o nesreči na morju, mali segajo mnogo dalje, kako bo nekoč in kako mora biti.

Narodni čut je bil povsod razgiban do samih temeljev. Zganile so se duše preprostih kmetrov, ki so dajali prestrašenim in izmučenim brodolomcem najboljše, kar so imeli, sadje, kruh, ribe in vino, v pristaniščih, kamor so pripeljali poedine skupine onih, ki so še prečiščeni katastrofo, so prinašali mnogim napol nagim perilo, obliko in denar, na poslopijih so takoj zavrhale črne zastave, na parnikih napol droga izobesena zastava je naznajala žalost in ogorčenje, — vse jugoslovensko Primorje se je razčastilo v edini tužni pesmi, katere besede niso bile izgovorjene. Na Šaušku so priznali tisoči da poznih nočnih ur rešilni parnik in ko je slednji prispepel šele po polnoči, je stala množica liki nemisipisupljujih ljudi odkritih glav in solznih oči, kajti se stoji ob grobu najmiljšega. Kajti smrt je zakrilila nad vsemi temi prileči in samo prisotnost duha in naključje je povzročilo, da žrtev ni bilo na stotine. Vsem tem, ki so stali na pragu smrti, je bilo treba izkazati čast, tem večjo čast, ker je njihov dom daleč na Češkoslovaškem, Poljskem in v Ameriki.

Ze teden dni je Jugoslavija pod težo svojega žalovanja, ki je dalo priliko pokazati in dokazati, kako je enotna po svojem najsvetijem notranjem živiljenju in kako so spravila leta po prevratu pri vsej teži razmeti vse Srbe, Hrvate in Slovence v mogočno notranjo harmonijo. A to je isto, na kar je mislil neki bakarski hrvatski intelektual, ki je označil katastrofo »Karadjordje« z ljudsko prislovico: »Gde nesreča, tamo i sreča biva — v nesreči je tudi sreča. Bilo je veliko, čeprav bolestno razgibanje in prebjeganje narodne zavesti, kakršno pošilja usoda tu pa tam. Prebjeganje je tem učinkovitejše, ker je bilo posvečeno tudi z nekatrimi živiljenji naših ljudi.

O tej njegovi osebni storiji se mnogo

smisel za zoo, — kaže skor 1000 članov, ki so takoreč na mah pristopili k društvu, čim se je ustanovilo. Zato je treba preko malenkostnih nergačev, ki se najdejo vsepravšod, na dnevnih redih, in ni treba takoj metati puške v koruzo!

Dr. Jos. C. Oblak.

Pri bogatašu.

— Vidim, da imate tudi godbo. Godbeniki že uglašajo instrumente.

— Da bi jih koka brčnila! Celih 14 dni so naročeni in zdaj, ko bi bilo treba začeti, šele uglašajo pihala in godala!

Beograd med počitnicami

Po vsesokolskem zletu se je prestolica izpraznila — Tuje v Beogradu — Nočno živiljenje

Beograd, 16. julija.

Utrij, v katerega je pognal Beograd vsesokolski zlet, pojema. Prestolica se prazni, domačini odhajajo na počitnice na vse strani... prednjači seveda Slovenija z raznimi planinskimi zatočišči. Baš sноči je sedela kraj naše mize velika družba, ki je odhajala na Bled. Stari srbski čiča in njegov ženka, oba v čestitih narodnih nošah, sta popeljala svoje hčere, vse za poročene in s kopici otrok. Zetje so se poslavljali od svojih družinic, male pestunjice pa so krotili male poredneže, ki so neprosteni spraševali, kdaj potegne vlak na Bled. Pravnicen je bil pogled na to pestro družbo treh rodov, povezan v intimno družinsko celoto, kakor je tako običajna pod streho srbske hiše, pri nas Slovencih pa žal ne.

Tudi zadnji vsesokolski obiskovalci se izgubljajo na vse strani. Če dan sem opazil skoro v vsaki ulici gručo poljskih skavtov, po znakih sem največ naštel, da so Varsavčani. Nakupovali so razne spominke na bivanje v bratški jugoslovenski prestolnici.

Zvezcer pa so vzel tudi oni slovo. V strurnem pohodu so odmevali njih koraki po Terazijah, vzorna disciplina je vzbudila pozornost beograjske publike, med udarci bobnov in glasov skavtovih rogov jim je navdušeno občinstvo plaskalo. Res lepa silka v svitu številnih žarnic, pa zarezni druga stran Beograda. Akord dela, ki bije čez dan, se umika oddih, veseljanju.

Kalimedan oživi. Parčki v pritajenem razpoloženju se štejajo. Ob lepo negovanih nadzad, raz širne podunavsko-savske ravnine pihajo božajc vetrin; zvočniki razmeščeni po parku, raznašajo glasove beograjske radio-postaje... in daleč, iz mesta miglja tisočer lučic... povsod prevladuje topila poletna noč, dokler ne poseže vmes roka policije, čuvarka morale, ki izprazni po odrejeni uri Kalimedanske nasade...

Tedaj počite Beograjdani na čašo Bajlonijevga piva. Vsaka pivnica ima svojo muziko. Prednjačni seveda ciganske. Crno oblečeni umetniki brusijo po svojih strnah... a ne več onih mamljivih srbskih melodij. Tango in fox in drugo prevladuje tudi med cigani... Rio Rita... in O. dona Klara... to je zdaj večerna hrana, s katero pitajo naša ženja ušeša.

Jože Zupančič.

Vendar ne sme moj članek predčuti Beograda, kakor da se povsod prazni. Kasje! Prestolica dobiva vsak dan nov dotok tujcev, ki izrabljajo počitnice, da si ogledajo zanimive kraje ob stiku vzhoda in zahoda. Posebno Nemci zahajajo semkaj, mnogi obujat vojne spomine. Baš našemu vlaku

marin — treba je zato tudi s te strani mladi in pouka in pobude. Statistika glede prihrankov med učenci izkazuje: Izmed 324 dečkov v Škofiji Loka jih je varčevalo 112. Skupni prihranki znašajo 43.822 Din. Najnižja vloga znaša 8 Din, najvišja pa 7404 Din. Mladina ima naložen denar pri vseh treh denarnih zavodih v Škofiji Loka, v starološki hranilnici in v Dražgošah.

Mariobrski občinski svet ima torej zadnjo odločilno besedo in je zato umevno, da bo mestna občina glede na važnost te naprave za bodočnost, vse ukrenila, da dobi Mariobor oz. Pohore svojo vzpenjačo.

Dokaz, za kako važnost smatrajo Mariobranci živo železnično na Pohorje, je da so pred dnevi vsi predstavniki gospodarskih in tujskoprömetnih korporacij vložili pri mestnem magistratu vlogo, v kateri zahtevajo, da se mestna občina na vsak način v izdatni meri udeleži pri zadrugi pohorski vzpenjači in s tem omogoči gradnjo te nujno potrebne naprave.

Ako se tudi upošteva dejstvo, da ni mestna občina mariborska v najboljih razmerah, se bo moralno tako ali drugač najti izvod, saj itak ni potreba znesek sklenjenje udeležbe takoj plačati.

Na drugi strani si morajo biti občinski zastopniki svetih, ako se sedaj mestna občina iz kateregačkimi vzroki odreže udeležba, da se tedaj banovina tudi ne bo udeležila in pade cela tako lepo začeta akcija za vedno v vodo, ker se ne bodo več našli tako nesrečni ljudje, ki se žrtvujejo za ta občinkriški projekt v korist Maribora, tako zvereda.

In ti vrtovi niso kje zunaj na deželi, nego so sestra mesta, ki jim nudi vso podporo, — saj imajo mesta sama največji korist od njih poleg idealnega interesa, ki mora biti prvi.

A pri nas? Ne rečem, da bi morali meritilo mesto našo državo z istimi merili, kakor bogato Nemčijo, katere kultura je tudi starejša od naše. Toda vsaj v glavnih treh takozvanih prestolnih mestih: v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani bi imeli lahko na sedežih naših vsečuliček nekaj sličnega, aki premore to celo razmeroma potnih skicilka vedno tudi vidnega izraza.*

In ni ga nemškega »vodiča«, ki bi te ne opozoril in debele podprt kot posebne znatenosti: »Nicht zu unterlassen den Besuch des zoologischen Gartens«. Tudi na vseh postajah te opozorjajo razni napisni. In prav je tako. Večinoma sem vse tiste sopotnike, ki so z menoi vred izstropil na postaji doličnega mesta, srečal potem v »zou«. V teh zaoljških vrtovih so nameščeno kar cele restavracije, se prirejajo koncerti, — skratka: so za tujača tukših vrtov, ki jih imajo vse značilnosti vodilne pravne vrednosti, kar je v tem delu vredno tudi videti.

Saj ni treba misliti n. pr. na lipski ali hamburški zo, na leve in tigre in vse eksotično bogastvo, ki je nagromadeno v njih. Tudi tam so bili početki skromni in so se gotovo omeli in pocetka na domačo favno in tudi oni niso takoj nastali oni idealni, kar najbolj prirodnemu živiljenju živali prilagojeni »zverinjci«, ki sploh več tega imena ne zaslužijo, nego so kos prirode same, v kateri se giblje živali kakor v prostosti. A pričeti je treba enkrat, — brez tega ni mič. In če so se končno našli pri nas gotovo idealni in nesrečni ljudje, ki imajo od tega vse prej kot kako materijalno korist, jih je treba v njihovem idealizmu z vsemi močmi podpreti. Ali ne bilo naravnost sramnoto, da bi žal dobiti pozno vzmiklo idejo ustvaritve zoologskega vrta v Ljubljani, o kateri se tako rado trdi, da je najbolj evropsko mesto v državi, v kateri zatiri? Treba pa je z raznimi nedostatki, ki so združeni z vsakim početkom, imeti blagočinjno potapljanje, saj se dajo iz lepa in kratko odpoviti, ne pa jih občeti na veliki zvon, — bogove komu na ljubo! Da pa imajo naši ljudje

* Glej »Skice s pota po Nemčiji v Plan. Vestniku 1927.

vaj in radi enotnosti. Onim telovadcem, ki nimajo predpisanih blač, se bo dovoljilo sodelovanje le v slučaju, če pridejo v črni blači. Kdo pride v svetlih blačah, pri nastopu ne bo mogel sodelovati.

Eventuelne izpremembne teh predpisov se bodo javile v dnevnih časopisih.

Zupna vodstva pozivljamo, da pri vlečenjih društva takoj odrede vse potrebitno glede gasilcev-telovadcev, dolžnost društvenih vodstev pa je, da o vsebinah te okrožnice pouči svoje člane-telovadcev.

Dolžnost slehernega našega člana je, da po svojih močeh pripombe k čim veličastnejši manifestaciji slovenskega gasilstva, ki naj bo dokaz naše ikrene ljubezni do svojega bližnjega in dokaz naše slovenske vzajemnosti. Na pomoč!

Tehnični odsek K. O. J.G.Z.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sobota, 19. julija 1930, katoličani: Avreljija; pravoslavni: 6. julija, Spasoje.

Jutri: Nedelja

Sokol-mučenik na mrtvaškem odru

Med cvetjem in zelenjem čaka, da ga spremimo k večnemu počitku

Ljubljana, 19. julija.

Na Tabor romajo množice pokročilci mladega sokolskega mučenika. Že preč 8. uro se stali pred poslopjem s črniimi zastavami vozički mlakarjev in sploh se vrste na Taboru pred mrtvaškim odrom vsi sloji mestnega, pa tudi prebivalstva z dežele.

V cvetju in zelenju

Ob vhodu je težka črna draperija in vestibul je ves črno prevlečen ter okrašen z lavorjevimi drevesci. V veliki dvorani gore vse svetiljke, na sredi pa je postavljen baldahin in pod njim katafalk z rujavo krsto Malejevo, ki na njej leži Malejeva čepica in je pokrita z državnim praporom. Svetle gore ob kraju in resno stope Sokoli z golimi sablami. Visoko sveče in svetiljke mečejo medlo luč po lavorjevih drevescih in zimzelenih rastlinah ter po vsem pisanem cvetju, šopkov in vencem, ki je z njimi obložena lepo profilirana krsta in so pokrita z njimi tudi tla. V kojih stoji sokolski prapor, venci se pa v dolgi vrsti vrste ob strani vse dvorane na stojalih in podstavkih. Neprestano rožja srebrni kotliček z blagoslovljeno vodo in neprestano rose na krsto in cvetje zadnji pozdravi množic, ki ga niso poznale, pa ga vendar nosijo v svojem srcu. Ura kaže na 7 — uro Malejeve smrti.

Malej na mrtvaškem odru na Taboru

Venec grofa Zamoyskega

Krsta je obdana s cvetlicami, ki so jih Maleju prinesle telovadke Sokola I. in neprestano nosijo dekleta in stare ženice šopke ter jih pokladajo na oder. Na krsto je naslonjen venec iz umetnih cvetnic s črno obrobljeno vizitko grofa Zamoyskega, ki je poslal tudi prisrčno sošalno pismo in krasno diplomu ter zlat znak poljskih Sokolov kot najvišje odlikovanje Zvezze poljskih Sokolov jugoslovanskemu bratu Maleju. Levo in desno so razprostre kondolacijske liste, ki so že polne imen.

Kraljev venec

Kralj, ki ga bo zastopal pri pogrebu general Popović, je naročil ob Malejevo krsto položiti krasen venec iz roza gladiol in vrtnic, temnordečih gladiol in vrtnic, ki jih spodaj združuje velik šopek belih hortenzij. Krasen aranžma je povezan s trakom v državnih barvah in napisom: »Antonu Maleju, sokolskemu borcu za slavu otadbine Aleksander I.«

Venec SKJ

Uprav ogromen v premeru pol-druži meter obsegajoč je venec SKJ. S pravom prevlečena državna trobojnica ovija aranžma v državnih barvah; modri encijan, bele gladiole, vrtnice ter nageljni in rdeče gladiole in vrtnice. Na traku je napis: »Savez Sokola kraljevine Jugoslavije — zadnji zdrav borcu bratu Antonu Maleju.«

Venec mestne občine

Na častnem mestu je tudi eleganten venec mestne občine s trakovi v mestnih, belo z zelenih barvah, in napisom: »Mesto Ljubljana — junaku — mučeniku.« Venec je držan v oranžnih in liliastih tonih najlepših gladiol, vrtnic in dalij. Vse te krasne vence je res z umetniškim okusom zivila naša priznana domaća tvrdka Korzika.

Venci iz inozemstva

Na prvem stojalu ob levi strani viši venec prireditevnega odbora v Luxembourg iz belih rož v gladiol losove barve ter francoskim napisom na luxemburški, naši enaki trobojnici. Zveza belgijskih gimnastov je dala venec iz gladiol losove barve in rumenih rož s trakom v belgijskih narodnih barvah črno z rumene z rdeče. Zveza francoskih telovadcev je poslala venec belih rož iz mod. gladiol losove barve z državno trikoloro. Luxemburski višji svet za fizino vzgojo je položil na Malejevo krsto venec iz belih rož ter rožnih gladiol in dalij, povezanih z luxemburško troboj-

nico. Internacionala federacija gimnastov je počastila Maleja z vencem iz belih dalij, ki so posute s temnordečimi nageljni, kakor bi bil venec poškopljen s kapljami krv. Zraven stoji na podstavku krasen šopek s trikoloro in naisom: »L' Esperance — Differdange«. Na drugem podstavku pa šopek rdečih in belih dalij z napisom: »A notre cher camerade Secours Luxem. Pfaffenthal«. Lep šopek so poslali tudi madžarski telovadci, ki je povit z madžarsko trobojnico. Član odbora in razsodič Jacques Doppelmann je položil na krsto šopek in kondolacijo prav tako kakor vodnik vrste E. Gaillies iz Ganda.

Venec naše tekmovalne vrste

Po svoji lepoti se pa posebno odlikuje prekrasen venec naše tekmovalne vrste, ki je apartno zložen iz belih rož in hrastovega listja, znamenje moči in hrabrosti. Trak ima v narodnih barvah. Le Cercle grand Ducal d'Escreme et de Gymnastique je položil venec iz rumenih belih dalij, oranžnih gladiol in rožnih vrtnic. Venec iz belih dalij in belih rož, povitih v luxemburško trikoloro, je pa dala zveza luxemburških gimnastov. Gimnasti iz francoskega Toursa so poslali krasen venec iz smrečja in belih in rožnih dalij ter s francosko trikoloro.

Tragičnu smrt brata Maleja sažljevamo. Primiti bratsko sačešće.«

Nadaljnje brzojavke: »Sokolsko društvo Maribor Matica, zbrano na zadnji žalni seji, daje te tem izrazu skupni bol nad težko izgubo br. Maleja.«

»Povodom prebridek izgube celo-kupnega sokolstva smrti br. Maleja izrekamo svoje iskreno sožalje. Sokolsko društvo Rajhenburg.«

»Sažaljevamo nenadanu smrt br. Maleja i molimo, da primite naše saúčešće Sok. društva Kreka.«

»Sa bolom u duši delimo zajedničku žalost sa nezaboravnim bratom Malejem. Sokol Lukavac.«

»S vama pličemo nad odrom brata Maleja, ki je poginuo, pronešči slavu domovine in sokolstva. Sokol Varaždin.«

»Ob priliki tragično premuinje borača Maleja spremitje naše iskreno sožalje. — Sokol Št. Ilij v Slovenskih go-rnicah.«

Ob krsti so ves čas navzoči odborniki društva s prvim podstarostom br. Ganglom. Prispel je tudi zastopnik novosadskega Sokola, ki je kakor smo že omenili, položil na krsto tudi krasen venec. V množici žalujčih smo pa opazili tudi sivo glavo starega borce Aleksandra Tomana, ki se je solznih oči poslovil od mladega mučenika.

Visoko posmrtno odlikovanje

B. Osvald, ki se je kot sodnik udeležil mednarodne telovadbe v Luxemburgu, je prinesel s seboj sliko pokojnega br. Maleja na mrtvaškem odru, röntgenove fotografije iz katerih je točno razvidno, kje si je nesrečno zlomil hrbitenico ter diplome in odlikovanja, s katerimi je bil Tone Malej po smrti odlikovan. Starosta poljskega Sokolstva br. Zamyski je položil na krsto diploma poljskega Sokolstva. To je najvišje sokolsko odlikovanje in priznanje za zasluge na polju Sokolstva. Br. Malej je bil 179. odlikovanec. Diploma se glasi:

Zwiazek Towarzystu Gimnastycznych Sokol w Polsce w uznaniu wybitnych zasług, położonych w szerzeniu i ugruntowaniu idei Sokolej uchwala Zwiazku z dn. 15 Czerwca 1930 nadaje

Druhovi Antonowi Malejowi prawo noszenia zaszczytnej odznaki Sokolej.

Warszawa, dn. 15. Lipca 1930.

Zwiazek Towarzystu Gimnastycznych Sokol w Polsce.

Prerez: Dr. Zamyski.

Luksemburžani so položili na krsto na stopno diplomato:

Union des Sociétés Luxembourgeoises de Gymnastique Oeuvre de la Gratitude des Gymnastes Luxembourgeois. Le Rremen de l' Union est décerné à Monsieur ANTONIE MALEJ de Ljubljana.

Sledje podpisi.

Luksemburžani so izročili našim Sokolom za pokojnega Maleja krasno odlikovanje znak, ki ga prejme sicer samo oni, ki se najmanj 30 let aktivno udejstvujejo na polju gimnastike ter doseže odlične uspehe.

Sošalne izjave so podpisali poleg predstavnikov in zastopnikov mednarodnih telovadnih udruženj tudi številni predstavniki luksemburške javnosti.

„Udarilo ga je navpično ob tla“

Ko sem včeraj ob 6. obiskal svetovnega prvaka Primoziča, so neodprt krovčki in polečana postelja pritali, da je po prihodu počival. Oblačil se je, da gre na Tabor oddat Malejeve krovčke, ki je nekdo prisel ponju iz Bohinja.

Videl sem, da še ni pri sebi, ker je le s težavo govoril in nervozno iskal izrazov. Rekel je, da hiti v Maribor in se tako čimprej oprosti strašnih vtisov luksemburških dne.

Polem je pa pripovedoval: »Ko je šel Malej na krog zavestjo sigurnosti, da vajo izvede morebiti še popolnejše, kot pri treningu, sem seveda tudi jaz pazil na vsak njegov gib. Sodniki so bili pri vsaki njegovi krenljini zadovoljeni in so pritrjevali, češ, tako se mora delati. Vaje je res delal s tako lahko in uglašeno preciznostjo, da nikdo ni mogel prizakovati tako usodnega konča. Padec je bil tako neprizakovati in blisko, da se je z močnim udarem ob tla čui v dvorani samo močan vzdih publike, ki je strme onemela. Publiko je namreč že po Štukelju vajah združila z nami največja duševna napetost, ki je po vsaki končani vaji dala duška z izrazim simpatij. Te sugsitne simpatije so na nas delovale tako bodirilno, da smo zmagovali tudi najtežje vaje brez občutnega napora. Vzdih publike torej ni pomenil sproščanja želi po senzaciji — temveč iz sreč izjet stok tuge.«

Pri vajah smo sedeli po vrsti br. Gregorka, Žilič, jaz, Ban, Šumi, Malej, Antosiewicz in ob strani blesirani Štukelj, ki je nas ves čas navduševal, naj se le držimo, da bo že šlo.

Asistenza je bila s strani sodniškega zborna zabranjena tako nam, kakor po predpisih tekme tudi vsem drugim vrstam, a klub temu sem, ko je prišel na vrsto Malej, vstal iz vrste z namanom, da mu assistiram, čeprav sem ga imel za popolnoma sigurnega. Bili so trije sodniki in eden med njimi me je po predpisih zavrnil z migom

roke, naj stopim v stran. Takoj sem zopet sedel nazaj in gledal Toneta. Na tren ga je udarilo navpično ob tla ...

Ko smo videli Toneta v nezvesti, smo v nepremagljivem razburjenju skočili proti sodnikom, češ, to je storila prepoved asistence. A smo za to svojo prenagljenos, ki smo jo zakrivali nehote pretreseni po dogodku takoj dali sodniku zadoščenje. Nikdo pa ni niti slutil groznil posledje padca.

Ko so Maleja odpeljali, smo tekmo nadaljevali. Da sem tudi jaz čutil živec po nesreči, mi pač ni treba omemljati.

Na Tonetovo smrt nisem mogel misliti in vse tolažljive vesti iz bolnice sem spremenil z največjim optimizmom.

Zanimivosti v lepem mestu za mene ni bilo nobene več.

Malejev pogreb

Ljubljanska sokolska župa objavlja:

Bratje in sestre!

Svojega brata Toneta Maleja, ki je v izvrševanju sokolske dolžnosti žrtvoval vse, samega sebe in svoje življenje, bomo spremiščali vse na njegovo zadnjot poti.

Zalni prevod v Ljubljani se bo vršil v nedeljo dne 20. julija t. l. ob 9. popoldne izpred sokolskega doma na Taboru na glavni kolodvor po naslednjih ulicah in cestah: Vrhovčeva, Vidovdanska, Sv. Petra, Marijan trg, Prešernova, Dunajska, Masarykova cesta na gl. kolodvor.

Sprevd se razvrsti po slednjem redtu: godba Sokola I., venci, sokolski prapor, zastopstvo Saveza SKJ, zastopstva žup, člani v slavnostnem kroju, zastopstva kulturnih društev, luxemburška tekmovalna vrsta, križ, duhovščina in krsta, sorodstvo, zastopnik Nj. Vel. kralja, zastopniki raznih civilnih in vojnih oblasti, oficirski zbor, sokolsko članstvo v civilu z znaki (člani, članice, moški naraščaj, ženski naraščaj), ostalo občinstvo.

Člani, članice, moški in ženski naraščaj se zbera ob 8.15 na telovadščini na Taboru. Zalne svečanosti se prično točno ob 9. popoldne.

Po slovesu na kolodvoru, je odhod članstva na pogreb v Bohinjsko Bistroc z rednim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane gl. kolodvora ob 11.45. S tem vlakom se bo vozila tudi krsta blagopokojnega br. Toneta Maleja. Pribor v Bohinjsko Bistroc bo popoldne ob 15.05, pogreb v njegovem rodnem kraju pa ob 16. uri popoldne.

Clanstvo lahko odhaja proti Ljubljani z rednim vlakom ob 17.08, ali s turističnim ob 19.07.

Za udeležbo na pogreb je dovoljilo ministrstvo četrtniško vožnjo, na podlagi legitimacij, ki jih izdajo društva ali Sokolska Matica (Ljubljana Narodni dom) za ta pri-

mer. Veljavnost olajšave potrdi na legitimacijski žel. postaja v Boh. Bistroci.

Cetrtinska vožnja velja samo za vlak, ki odhaja jutri ob 11.45 iz Ljubljane.

Zdravo!

Sokolska župa Ljubljana.

Kraljev zastopnik pri pogrebu

Od maršalata dvora na Bledu je odrejen za zastopnika Nj. Vel. kralja pri pogrebu br. Maleja zastopnik komandanta dravsko divizije brigadni general Dragomir Popović, ki bo na grob položil venec z trakom v narodnih barvah z napisom: Antonu Maleju borcu za slavu otačbine — Aleksandar.

Važno opozorilo udeležencem pogreba

Udeležence Malejevega pogreba iz Ljubljane in drugih krajev ob želetnični opozarjam, da velja četrtna vožnja samo za vlak, ki odhaja iz Ljubljane jutri 20. t. m. ob 11.45.

Bratje, sestre!

Opozarjam ponovno, da je zbiralične članstva jutri v nedeljo pred Narodnim domom, ob koder odkorakamo točno ob 8. uri na Tabor.

Naj ne bo nikake izjeme! Vsakdo, ki ima svečani kroj, naj spremi

BRATA TONETA MALEJA

na poslednjem poti.

Clanice in naraščaj se zbirajo na Taboru.

Legitimacije za četrtniško vožnjo so članstva na razpolago v društveni pisarni.

Zdravo!

Odbor ljubljanskega Sokola

Dnevne vesti

Visoko odlikovanje prvega slovenskega župana v Ljubljani. Kralj Aleksander je odlikoval bivšega ljubljanskega župana Petra Grasselija z redom Sv. Save II. stopnje Cestitljivo!

Nas finančni minister v Karlovi Vrbi. V četrtek je prispel v Karlove Vary na finančni minister dr. Stanko Švrljuga.

Novi grški poslanik v Beogradu. Do sedanjosti grški poslanik v Tirani g. Melas je imenovan za poslanika v Beogradu.

Rumunski studenti v Dalmaciji. Sneto je prispevalo iz Dubrovnika v Split 30 slušateljev gospodarske fakultete na političnih v Bukarešti pod vodstvom šestih profesorjev. Goste so sprijeli v pozdravili gozdarški uradniki banske uprave. Oglejajo si zanimivosti mesta, zlasti Marijan, državno drevnesnico itd.

Hrvatski planinci na Kumu. Hrvatsko planinsko društvo »Slijeme« priredi jutri za svoje člane skupni izlet na Kum. Udeleženci izleta se odpeljejo iz Zagreba jutri zjutraj ob 5.30 do Laškega, vrnejo se pa z večernim vlakom.

Državni nameščenci in upokojenci — odteglijali za odkupnino osebnega dela. — V smislu razpisa gradbenega mlinstva od 7. junija 193. št. 42.293 in skladno z odlokom finančnega ministra od 24. junija 1930. št. 83.570-II se bo za kritje stroškov pri gradnji in vzdrževanju banovinskih in občinskih cest odtegnil od prejemkov za mesec avgust 1930 kot odkupnina osebnega dela vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužencem in sicer aktivnim drž. nameščencem na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10. del mesečnih aktivnih prejemkov (brez stanarine in vsakršnih doklad), vsem drž. upokojencem pa na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10. del mesečnih pokojninskih prejemkov (brez doklad). Prednje se objavlja, da ne bo nepotrebni reklamacij in povpraševanje.

Izlet Zagrebčanov na Bled. Kakor smo že poročali, priredi zagrebško udruženje železniških uradnikov jutri s posebnim izletniškim vlakom izlet na Bled. Izletniški vlak odide iz Zagreba drevi ob 22.31 in prispeva na Bled jutri zjutraj okrog 6. Z Bleda se vrne jutri zvečer ob 20.50. Ustavlja se bo v Lescah, na Bledu in na Dobravi - Vintgar. Posebni vodniki razkazijo izletnikom lepote Vintgarja. V izletniškem vlaku bo buffet. Gotovo se udeleže mnogi izletniki tudi pogreba sokolskega prvaka Toneta Maleca.

Razpisane službe pogodbenih banovinskih strojnikov. Razpisane so štiri mesta pogodbenih banovinskih strojnikov za vodstvo cestnih valjarijev in traktorjev. Mesečni honorar znaša 1000 Din, poleg tega pa pripada strojniku tudi terenska nagrada mesečnih 800 Din, kadar je zaposlen na terenu. Prošnje je treba vložiti do 2. avgusta pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Ranjeni s »Karadjordja« bodo kmanj okrevati. Vsi ranjeni s ponesrečenega parnika »Karadjordje«, ki leže v bolnici v Zadru, se počutijo dobro in bodo kmalu okrevati. V zadarski bolnici je ostalo 6 ranjencev in sicer Vaclav Kasperek, ing. Jakob Matouška, Karel Horthyk, Ferdinand Gregor, Albert Borčič in Juraj Ložič. Prvi štirje so češkoslovaški državljanji. Ukratili so vse potrebno, da jih prepeljejo na Češkoslovaško in v četrtek so ing. Matouško in Horthyk res prepeljali preko Trsta v domovino, čeprav se jima rane še niso zacetile. Najtežje je bil ranjen Kasperek, pa tudi njega so prepeljali včeraj v domovino. Za prevoz omenjenih treh ranjencev je prispel v Trst iz Češkoslovaške poseben sanitetni vagon.

Pravilnik za izpito v ljudskih šolah. Pravosodni minister je podpisal pravilnik o polaganju izpitov na osnovnih in višjih ljudskih šolah ter na zavodih za vzgojo dece.

Razpisane službe banovinskih cestarjev. Razpisane so naslednje službe banovinskih cestarjev: v območju okrajnega cestnega odbora v Kozjem štirji službeni mestni in sicer za cestne proge na banovinski cesti Sv. Martin - Lesično - Podreda-Kozje - Sv. Peter pod Sv. Gorami: 1 mesto od km 7.500 do km 12.000, 1 mesto od km 12.000 do km 17.000, 1 mesto od km 23.000 do km 29.000, b) Konjice-Stranice - Gor. Dolič - Celje od km 7.00 do 9.00, 1 mesto za cestne proge a) Penoe-Teharje - Ponikva od km 0.00 do km 2.00, b) Poljčane - Konjice od km 0.00 do 4.00 in 1 mesto za cestno progo Konjice - Žiče-Paljane od km 9.00 do 16.00; v območju okrajnega cestnega odbora Radolška - Zg. Vižnica - Marenberg od km 0.00 - 5.200 in zvezno cesto od km 0.00 do km 0.800. Prošnje je treba vložiti do 10. avgusta pri kr. banski upravi dravsko banovine v Ljubljani. Okrajno glavarstvo v Celju pa razpisuje mesto začasnega cestarja - delavca na progi km 54 do 59 državne ceste št. 50. Prošnje je treba vložiti pri tehničnem oddelku okrajnega glavarstva v Celju do 15. avgusta.

Odškodninske tožbe nameščencev proti službodavcem radi opuščenega ali nepravilnega pokojninskega zavarovanja. Službodavci li nameščence opozarjamo na razpravo g. dnia Janka Vranciča, poddirektorja Pokojninskega zavoda, v zadnjem (5.-8.) številki »Slovenskega pravnika«.

Poziv lastnikom Levstikovih ali njemu pisanih pisem. Slovenska Matica nameščava izdati prihodnje leto ob stoletnici Levstikovega rojstva njegova pisma. Odbor vladivo prosi vse lastnike Levstikovih ali njemu pisanih pisem, da bi jih blagovoljili dati v ta namen na razpolago do 1. oktobra 1930. Pisma se bodo prepisala in vrnila takoj lastnikom.

Slovenska Matica pisateljem. V polpretek dobi so bile vsakoletne izdaje izvirnih leposlovnih del Matičnega ponosa. Matica je ostala tudi danes verna tej tradiciji, pogreša pa rokopisov. Zato vabi vse slov. pisatelje, da bi predložili odboru čimprej večja izvirna dela, pripovedne ali

dramatske vsebine. Slovenska Matica ne stavlja nikakih zahtev, edina legitimacija bo umetniška kvaliteta dela. Rokopise bo z ozirom na današnje razmere na knjižnem trgu dobro konorirala ter jih odkupila takoj, po bodo sprejeti.

Slaba letina. Iz mnogih krajev Hrvatskega Zagorja in iz Posavine poročajo, da je letinja letina mnogo slabša od lanske. V nekaterih krajev je pridelka za polovico manj.

15-letnico mature obhajajo letos matranti II. drž. gimnazije v Ljubljani iz leta 1914-15. Sestanke maturantov se bo vršil v nedeljo, dne 7. septembra t. l. ob 8. zvečer v hotelu Bellevue v Ljubljani. Tovariši, ki se nameravajo sestanka udeležiti naj bla-govolijo prijaviti udeležbo na naslov: Milan Mravšček, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7.

Novi Turistovska karta Karavank

Velika izdaja za urade, hotele itd. 80—Din. Mala ročna izdaja 5—Din.

Naročila: Podružnica SPD, Tržič.

Objava za poljedelske producentov. Vojno ministrstvo namerava po letošnji žetvi nabaviti potrebščine za vojsko in mornarico kolikor le mogoče neposredno od domačih producentov. Za začetek gre samo za živilsko krmilo in steljo (seno, oves, ječmen, slamo), po nežje pa se kupovala tudi pšenica. Kupovanje se prične po vseh garnizijah takoj po končanju košnje in žetve in sicer za gotov denar na licu mesta na direktnem sestanku s proizvodeniki. Izključeni so vsaki posredovalci (banke, dobaviteli, trgovci, špekulantji itd.), ki žive le od posredovanja, špekulacije in vmesnega za-stuška. Država želi živahnega odziva, ker bi sicer morala pozneje vendarle poseči po liferiščih, od česar pa bi kmetski del na-roda ničesar ne imel.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno in deloma lepo vreme, da pa v splošnem stanovitnega vremena ne si pričakovati. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajinah našteve države lepo, samo v jugozapadnih deloma oblačno. Najvišja temperaturo je znašala v Beogradu 30.4, v Zagrebu 30, v Sarajevu 29, v Splitu 27, v Ljubljani 20.6, v Mariboru 20.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754.2 mm, temperatura je znašala 16 stopinj.

Samorom štirih stareev v eni noči. V Suboticu so se te dni v eni noči obesili štirje starci. Prvi je bil 67letni Voda Gabric, katerega so našli obešenega na pristavi Verušči pri Subotici. Samorom je izvršil v duševni zmendenosti. Na pristavi Žednik se je obesil 62letni Boga Rogić. Mož je napisal pismo, v katerem pravi, da se je navečiščil življenja. Iste noči se je v svojem stanovanju obesil Josip Karas. Četrti samorom pa je izvršil Josip Almuzino, bivši hu-zarski kapetan. Mož je bil poahljen ter se je preživljal samo z beračenjem.

Zaradi dveh gos ubil soseda. V Ašanji je bil te dni izvršen nemavaden zločin. Posestnik Pera Zeković je zalobil svojega sosedka Ranka Gizula, ko mu je hotel odneсти dve gosi. Ves divji je pograbil ročico in ga tako močno oplasil po glavi, da je bil Gizu tako mrtev.

Pijance pomotači pri razstropino ka-mene sode. 66letni posestnik Živan Radočič Dobrincev je prišel te dni zvečer pjan domov. V pijanosti je zgrabil steklenico, v kateri je bila razstropina kamene sode ter pil, trdno prepiran, da piše vino. Prepeljali so ga v bolnico, kjer mu pa niso mogli več pomagati. Mož je v groznih mu-kah umrl.

Iz Ljubljane

I Iz Kraljev zastopnik na pogrebu Antonia Kristana. Od dvornega maršala na Bledu je odrejen za zastopnika Nj. Vel. kralja pri pogrebu bivšega ministra Antona Kristana zastopnik komandanta dravske divizije Dragomir Popović.

II Ljubljanski župan dr. Hinko Puc prosi vse hišne posestnike, da ob priliku pogreba našega dragega brata Toneta Matelje izobrije črne zastave, kakor bo to storila tudi Mestna občina ljubljanska.

I Iz značilna pristojbina v mestnem ko-pališču na Ljubljani. Uprava mestnega ko-pališča na Ljubljani je značilna kopalna pristojbina in veljajo od sedaj slediće ce-ne: Vstopno v kopališče in vporaba kabine za čas 3 ur Din 3.—za osebo. Vstopnila na uporabo garderobne omarice za isti čas Din 3—za osebo.

I Izidanje nebotitnika. Pokojninski zavod za nameščence nam sporoča, da se je oddaja zidarških, težaških in železobeton-skih del pri novogradnji na Dunajskem cesti in ob Gajevi ulici začasno odložila, ker je z ozirom na izredno višino stavbe in s tem zvezano posebno konstrukcijo zgradbe potrebno, da se z natančnim sondiranjem terena dožene terenske razmere in tako doči način fundiranja.

I Iz Umrl se v Ljubljani od 12. do 19. t. m.: Jera Gerčar, mestna uboga, 80 let, Japljeva ul. 2; Janez Pušnik, klerik, 22 let, Rakovniška ul. 6; Henrik Ograjenšek, st. Šišvile, 9 mesecov, Kamniška ul. 19; Cecilia Marinšek, žena strojarja, 43 let, Karlovska c. 6; sestra Pija Terezija Grejan, usmiljenka, 61 let, Sloškiška ul. 20; Anton Žnidrišek, ključnica, 59 let, Zaloška c. 13; Anton Kristan, minister n. r., 49 let, Mikloščeva c. 18. V bolnicah: Franjo Rak, kolar, 50 let, Ihan 11; Jožeta Kadivec, žena kajžarja, 44 let, Repnje 54; Josip Krani, dñnar, 42 let, Zabukovlje 12; Terezija Flis, žena dñnarja, 67 let, Dobriša vas pri Petrovčah; Marija Virant, bči pletilje, 1 mesec, Hrenova ul. 17; Frančiška Skedeli, kocariča, 37 let, Urša selo; Ladislav Grenc, sin posestnika, 4 leta, Plešivica 8; Ivana Glasic, žena livarja, 32 let, Črna vas; Emilia Zakrašek, služkinja, 25 let; Ivana Proklet, učiteljica, 70 let, Kamnik; Franc Mulaček, mag. uradnik v p. 49 let.

Slovenska Matica pisateljem. V polpretek dobi so bile vsakoletne izdaje izvirnih leposlovnih del Matičnega ponosa. Matica je ostala tudi danes verna tej tradiciji, pogreša pa rokopisov. Zato vabi vse slov. pisatelje, da bi predložili odboru čimprej večja izvirna dela, pripovedne ali

— II Izjava. Lojalno izjavljamo, da tameniški mojster v Ljubljani g. Rajko Osterc ni v nobeni zvezi z nezgodom, ki se je dogodila meseca junija na Gorenjskem Kolodvoru pod vagonom, ko so našli tam neko žensko, ki jo je povožilo.

— IJ Pri Tičku na Gričkuc v nedeljo — 410/n

— II Samorom v Mostah. Snoči se je v Mostah ustrelil vpršič svoje izvoljenke 20letnega zidarja Ivana Dobrota, stanujoci na Zaloški cesti 80 in zaposlen pri Ljubljanski gradbeni družbi. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer so pa davti poškodbam podigeli. Kaj je bilo vzrok samoroma, ni znano. Zadnje čase je bil Dobrota potrt in zamisilen.

Iz Celja

— III Nedeljski počitki v celjskih trgovinah, ostane. V Celju je sklenil Gremij trgovcev, da glede na nesoglasja, nastala z zopetno uvedbo nedeljskega 2-urnega dela v trgovinah na podlagi banske naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovnisk, sklice na zahtevo nekaterih svojih članov izredni občni zbor, ki naj odloči, ali naj se nedeljsko dela ukinie, ali naj ostane. Izredni občni zbor se bo vršil v četrtek zvečer v mal: dvorani Narodnega doma in ga je vodil predsednik g. Stermecki, ki je podal podrobno zgodovino vseh dosedanjih borb in akcij za in proti nedeljskemu delu. Končno je po krajski debati, v kateri so še posegli gg. Fischer, Dobovičnik, Pribovec in Šafar, predlagal po daljšem zadevem govoru trgovca g. Anton Fazarin 3 predloga, ki so bili soglasno in v velikim odobrenju sprejeti. V predlogu je v glavnem rečeno, naj ostanejo trgovine ob nedeljah in praznikih.

— IV Invalidska tombola. Z ozirom na to, da je bilo pretečeno nedelo slab vreme, se ni mogla tombola izvršiti in je preložena na jutri v nedeljo 20. t. m. ob 15. pooldine.

— V Mestno načelstvo celjskega naznanja, da je zapadel dne 1. julija v plačilo že tretji obrok samostojnih naklad (8% najemninski vinar, 2% kanalska pristojbina in 10% varčina). Hišni posestniki, ki so v zaostanku s pici, se pozivajo, da zapadle obroke plačajo pri mestni blagajni najkasneje do 15. avgusta t. l. in izogib eksekutivnemu postopanju.

— VI Dežurno lekarniško službo v Celju in prihodnji teden, počenši od danes 19. t. m. do vključno petka 25. t. m. lekarna »Pri križu na Kralja Petra«.

— VII Izgubljeno in najdeno. Celjski lesni trgovec Ivo Brinovec je izgubil 16. t. m. med vožnjo iz Maribora v Celje z avtomobilom rezervo kolo, na katerem je bila pritrjena evidenčna tablica s številkami »2-959«. Na policiji je bila oddana kolesarska zračna sesalka in avtomobilski vžigalnik, ki sta bila oba na mehkih blazinah v vagonu, zlasti še, ker je v hladnem vremenu ni mogel prenočiti na prostem. Začasno je bil spravljen v policijski zapor.

— VIII Dežurno lekarniško službo v Celju je prihodnji teden, počenši od danes 19. t. m. do vključno petka 25. t. m. lekarna »Pri križu na Kralja Petra«.

— IX Izgubljeno in najdeno. V trgovini Karoline B. na Bregu pri Celju je kupil po nalogu svoje matere neki 9-letni deček 2 kg moka. Ko je moko prinesel domov, je mati ugotovila, da ima moko grenek okus in da močno diši po plesnobi. Poslala je dečka z moko nazaj k trgovki, češ da zahteva užitno in zdravo moko, ali pa povrnjen denar. Trgovka pa se je branila sprejeti moko, vrniti pa tudi ni hotela denarja. Kupovalka je bila odšla na stražnico, kjer so gospodje napravili prijavo, moko pa poslali v kemično preizkušnjo.

— X Pokvarjena moka. V trgovini Karoline B. na Bregu pri Celju je kupil po nalogu svoje matere neki 9-letni deček 2 kg moka. Ko je moko prinesel domov, je mati ugotovila, da ima moko grenek okus in da močno diši po plesnobi. Poslala je dečka z moko nazaj k trgovki, češ da zahteva užitno in zdravo moko, ali pa povrnjen denar. Trgovka pa se je branila sprejeti moko, vrniti pa tudi ni hotela denarja. Kupovalka je bila odšla na stražnico, kjer so gospodje napravili prijavo, moko pa poslali

Avgustus Muir:

51

Krog zločinov

Roman

Gospod Bentley, — je dejal in srdito pogledal Georgea, — profesor Caspian bi rad govoril z vami in sicer takoj. Pravkar je bil tu dr. Drayton. Profesor je vprašal, zakaj niste pri svojem delu. Dejal sem mu, da ste najbrž v sobi te mlade dame.

Ah, to šte mu dejali, pravite? Zares? Dobro! Če še kdaj zvem, da ste v sobi te mlade dame in da niste prišli strogo uradno, vam pokažem, kaj se pravi lažiti za dekleti.

Sternhold se je vprašujoče ozri na Molly.

Gospodična Langtonova mi ni povedala ničesar, nikar se ne bojte, — je dejal George. — Svarim vas, Sternhold, to je vse. Enkrat sem vas že pretepel. Če e spravim drugič na vas, si boste želeli, da bi sploh ne bili rojeni.

Marcus Sternhold se je zaničljivo nasmehnih.

Profesor Caspian bi rad takoj govoril z vami, Bentley. Dr. Drayton...

Kaj ima opraviti s tem dr. Drayton? — je vprašal George.

Sternhold je skomignil s svojimi širokimi pleci.

Kako naj to vem? Po opravkih prihajam. Ostanem tu strošo uradno. Stopil je v sobo in sedel na bližnji stoli.

— Strogo uradno, — je ponovil škodoželino.

— Na svrdenje, Molly, — je dejal George. — Pozneje se pomeniva.

— Ah, Molly jo kličeš? Zelo dobra prijatelja, a? No, no, bomo že videli.

George je pustil vrata za seboj na stežaj odprtia in odšel k profesorju. Sternhold je pa odpril stranski kabinet in začel prebirati imena kemič. tvrdk. Ropot Mollynega pisalnega stroja je bil edini zvok, ki se je razlegel nekaj časa po sobi. In Molly je dvignila glas, ko se je George vrnil.

Sternhold je kar poskočil. Škodoželjno se je režal in si mel roke v pričakovanju, kaj poreče George.

George je stopil k Molly in ji podal roko.

— Dejal sem »na svrdenje«, Molly. Zdaj pa moram reči »zbogom«.

— Ne razumem vas. — je vzliknila.

— Ta hip sem bil odpuščen. — je dejal George tiše.

Sternhold, ki je napeto poslušal vso, ki je Georgovo besedo, se je zadovoljno nasmehnih. Prvi korak h končnemu cilju je bil storjen.

Warner nastavi past

Tenka, rahla pajevina megle je visela nad Temzo in kalitva električne luči na visokih sklediščih na južni strani reke. Bilo je tri četrti na enajst. Big Ben je baš odbil, ko je oristal blizu Westminstera k bregu nizek, siv kol.

John Warner se je prijet za železno ograjo in skočil iz čolna. Molče se je obrnil in hitel po stopnicah na breg. Predno je prispeval v ulico, kjer je viselo mnogo obločnic, se je sivi čoln

obrnil in krenil proti toku po reki. John Warner je poklic taxi in naročil šoferju, naj ustavi pred hotelom »Jermyn.«

Med kratko vožnjo v osrčje West Enda je sedel nepremično in zrl predse. Smehljal se je, toda ne dobročutno in prijazno, kakor po navadi. Takega smehljaša so se Warnerjevi pojdaši že od nekdaj bali. Kadar se je John Warner tako smehljal, ni bilo vse v redu.

Njegov najožnejši sotrudnik Veitch vso pot od vile Julie Farrova ni spregovoril niti besedice. Warner je sedel sključen kraj njega in težke misli so mu rojile po glavi. Nekaj ni bilo v redu. Veitch ni mogel uganiti kaj, toda razpoloženje svojega šefa je opazil preden.

Sele ko sta se bližala nabrežju, mu je Warner kratko povedal, kaj se je bilo zgodilo. Naročil je Veitchu, naj se vrne v vili Julie Farrova, pregleda dobro vso okolico in ga počaka na nabrežju kmalu po polnoči. Sele tedaj je Veitch spoznal, da Warner sam ni bil trdn prepičan, da Julija Farrova ni igrala z njim komedije in da njen obup je bil najboljši dokaz, da je rojena igralka.

— Zdi se mi, da visi nocoj v zraku nezgoda, — je dejal Veitch svojemu pojdašu.

Toda John Warner je bil tisti hip v mislih daleč od Julije Farrova. Pričgal je drobno električno žarnico na strehi avtomobila, potegnil je iz žepa pismo in ga počasi še enkrat prečital:

»Hotel Jermyn, London, W. Tri stoč funтов v gotovini izplačajte takoj gospodu J. F. Jacksonu iz Leeda na navedeni naslov. Dva kovčega bosta za vas pripravljena v hotelu Jermyn' v

četrtek pozno zvečer. V vašo informacijo — »Axel«, zasidrana zdaj v ladje delnici Prince Edwarda, odpluje v Antwerp v petek ob treh zjutraj. Lastnik ladje je kapitan van Biesen.«

Warner je bil poslat že tri tisočake in njegova blagajna je ostala prazna. Zadnje dni je moral poravnati nekaj večjih dolgov, a denar za sedanj pošilko ponarejenih bankovcev bi mogel priti iz Antwerpna še čez tri dni. Nekaj je bilo treba ukreniti in sicer nemu doma.

Warner je vedel, da je edina njegova napačna v tem, da je na glasu kot premožen mož. Če mbi se pa raznesla vest, da mu je zmanjšalo denarja, bi mu vsi pojdaši obrnili hrbet.

— Jackson...

Warner je nekote izgovoril to ime. To je bil zadnji psevdonom pojdejalca — neznanega ponarejalca, katerega bankovci so bili tako mojstrsko izdelani, da bi tudi največji strokovnjak težko kaj opazil na njih. Warner je vedel, da bi se mu odprl nov vir dohodka, čim bi se mu posrečilo ugotoviti, kdo je pojdejalec. Ponarejalec je bil velik mož — največji mož, ki je kdaj vprezel svoje možgane v borbo proti narodnim bankam Evrope. Nedvomno bi raje plačal in sicer dobro plačal, nego da bi opustil tako dobičkanosno trgovino.

Močni, dobro negovani Warnerjevi prsti so bobnali po stolu. Spomnil se je vsega prizadevanja, da bi pojasnili zagonek. Napenal je vse sile, pa ni šlo. Ponarejeni bankovci so bili navadno pripravljeni zanj v garderoobi tega ali onega velikega kolodvora. To pot je bilo prvič, da je bil pozvan, naj pride po nje v hotel. Naj tiči vzrok kjer

hoče, Warner je videl v tem ugodno priliko, kakršne še ni imel.

Ponovno je prečital brzojavko, v kateri je bil potren prejem treh tisočakov. »Kovčegi bodo pripravljeni za vas ob pol dvanajstih v hotelu »Jermyn. — Jackson.« — Zdaj še enajst ni bilo. Torej je bil še čas nastaviti past.

— Stori mto, — je pomisli. — Bog me, storim to.

Plačal je šoferju in hotel v hotel »Jermyn«.

— Je moj prijatelj iz Leeda že prispeval? — je vprašal v pisarni.

— Jackson? Ne, gospod, ni ga še bilo. Pač pa je bilo na to ime naročeno stanovanje za nočnino noč.

— Jaz sem Warner. Je prispeval na moj naslov v hotel prtljaga? Pričakujem dva kovčega.

Uradnik je govoril nekaj časa po telefonu, potem je pa odšel z glavo.

— Ne, gospod, nič ni prišlo.

Warner je trenutek razmišljal.

— Sklenil se mprenočiti tu. Ali mi morete dati sobo blizu gospoda Jacksona?

Uradnik je pogledal v knjigo.

— Gospod Jackson je najel stanovanje št. 19. Lahko vam dam stanovanje in istem nadstropju tri stanovanja naprej.

— Imenitno. Je v stanovanju telefon? Torej je vse v redu. Takoj si ogledam stanovanje.

Deček v livreji ga je odvedel v sobo in Warner je takoj telefoniral. Oglasil se je njegov Šofer Chartew, ki je čkal njegovih navodil v gostilni blizu Blackfriars Bridge.

>Mali oglasič

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znankah Za odgovor žnamko! — Na vprašanja brez znamko — odgovarjam. — Najmanjši oglas Din 5 —

Krojačica
z obrtno pravico dobi mesto. Ponudbe pod »Vične na upravo Slov. Naroda«. 2060

Parcele
naprodaj pod Rožnikom. — Informacije daje: M. Curk, stavnik, Mirje 1. 2079

Pekarija
z vilo, sadnim in socičnim vrom naprodaj. Cena 60.000 šilingov. Na roke 20—25.000 šilingov. Wetzelstorfer bei Graz, Krottendorferstrasse 33. 2073

Trg. pomočnico
dobro prodajalko, z znanjem knjigovodstva in ev. tudi nemščine ter italijansčine — sprejem s 1. avgustom za Logatec. Ponudbe na naslov: Jože Grom & Co., Vrhnik. 2077

DVOKOLESA — TEŽA OD 7 KG NAPREJ
načrtujejo in najmodernejšega tipa najboljši svetovnih tovar. Orožje, tiskovki od napravljene do najmodernejše modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroki, motoriki, pneumatika, posamezni deli. Velika zbera, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Tribuna. F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozilčkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Restavracija Hotel Štrukelj

toči od danes naprej v vrčkih

ZAGREBAČKO ČRNO PIVO

istovrstno kot se je točilo v zagrebškem paviljenu na velesejmu.

Antiseptično prepariran

Bila je in bo NAJBOLJŠA. dokazano nedosegljiva!

Poceni in vendar najboljša je SEVERJEVA OTOMANA

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavlju; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 850.— po izbirni preobleki. — Zahtevajte vzorce!

RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marijin trg št. 2

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovalnene moške in damske blagove zadnjih novosti za pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého 12, Češkoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najboljša izvrsitev vseh narodov. — Na zahtevo vzorci zastoni in poštne prosto.

Trgovski pomočnik
(lagerist) išče službe v Ljubljani. Cenj. ponudbe pod »Trgovski pomočniki na upravo Slov. Naroda«. 2063

Posestvo

s hišo, gospodarskim poslopjem in 7 oralni zemlji, v bližini kolodvora Brežice naprodaj. Vse je v dobrem stanju in se nahaja v ravni ob cesti. — Pojasnila daje Ivan Berlan, Brežice, kolodvor.

Solidno!!

popravljam vsakovrstne čevlje moške močne temp. Din 29.—; ženske solidne Din 22.—. Se priporočam Rudolf Tobias, Florijanska ulica 28, Ljubljana. 2072

uradnico,

ki vodi pisarniške posile samostojno in je perfektna strojepisca ter obvlada popolnoma slovensko stenografsko. Ponudbe pod »Odvetniška uradnica« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 2071

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Stari trg 32, Ljubljana.

Prodaja hiše

V Varaždinu, v Milički ulici prodam hišo, obstoječo iz treh sob na ulico (gostilna in prodajalnica, obstoječa že 20 let), 1 soba za stanovanje z vsemi pripinkami, 2 vejlka hleva na traverze za 24 konj, 3 kleti in posebni stanovanji 5 sobi kuhinjami in pripinkami, 2 veliki kolnici (šupi), 1 skedenj, skladisce na traverzi in 3 dvartnice, veliko dvorišče, jeklo prikladno za veletrgovino s stavbnim lesom, velik vrt v Kapucinski ulici, zelo pripravljeno za 2 stavbisci s 4 oralni pravrsne zemlje v enem komadu. Elektrika v hiši. Proda se radi smrti. Cena 350.000.— Din. — Ana vdova Šimek, Varaždin, Milička 17.

REVMATIZEM

Ishlas, zubrekle žile, bolečine v kosteh, zobobol, glavobol itd. zdravi najzanesljivejše Antirheumin, ki si je v kratkem času stekel nebrž priznanja. Cena orig. steklenici 25, poskusni pa 18 Din.

Ferralbumin je izredno sredstvo proti malokrvnosti, obči oslablosti, pomankanju teka itd. Cena orig. steklenici 35 Din.

Obe zdravili se dobivata po lekarsah ali pri proizvajalcu: Mr. A. Mrkvičić, lekar, Kočevje, Hercegovina, ki podlje franko po povzetju 3 orig. steklenice za 105, a 1 za 40 Din. Poskusne 3 steklenice Antirheumina za 65, a 1 za 25 Din. 1921

Ljubljanski velesejem javlja turobno vest, da je včeraj preminul gospod

Anton Kristan

minister n. r., predsednik raznih gospodarskih za- drug itd.

Blagopokojni je bil član našega načelstva. Neumorni gospodarski strokovnjak zapušča neizpolnivo vrzel Ljubili in spoštovali smo odličnega moža nezljomljive volje.

Slava njegovemu spominu.

V Ljubljani, dne 1

Lahki čevlji za tople dni

Vzorec 470
Din. 49.-
Sivi platneni čevlji z gumastim podplatom za otroke. Izdelani iz močnega angleškega platna.

Vzorec 470
Št. 19-22 Din 29.- Št. 27-30 Din 49.-
Št. 23-26 Din 39.-
Krasen bel platneni čevlji z gumastim podplatom. Obrobljen je z modrim obrobskom, zato otrokom jako priljubljen.

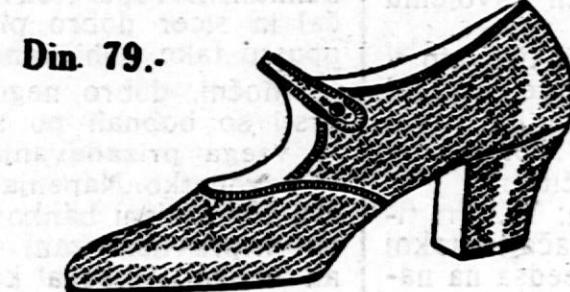
Vzorec 179
Din. 79.-
Moderen damski poletni čevlji bele ali drap barve z všitkom. Spona na trakove dela nožico majhno in dražestno.

Din. 49.-
KOPALNI ČEVLJI
Izdelani iz gumiranega platna rdeče, modre in zelene barve. Čvrsti so, da boste hodili v njih udobno kakor v čevljih.

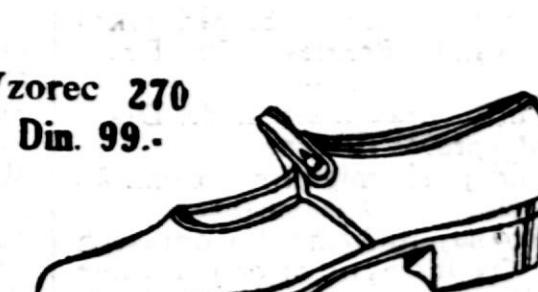
Vzorec 274
Din. 99.-
Damam, ki imajo rade čevlje na trakove, smo izdelali udoben platnen čevlji drap barve z okusno kombinacijo. Gornji del je iz finega angleškega platna, podplat pa iz gume.

Din. 79.-
TOYO
Moderen poletni čevlji iz finega japonskega pletiva, zvanega TOYO z usnjeno podplatom.
— Jako eleganten in pristaja k vsaki poletni obleki.

Vzorec 283
Din. 99.-
Pravi čevlji za poletje iz japonskega pletiva TOYO z gumastim podplatom in udobnim podpetnikom.

Vzorec 270
Din. 99.-
Ženski čevlji iz najboljšega češkega platna bele, sive ali druge barve z gumastim podplatom. Jako udobni.

Vzorec 470
Din. 89.-
ZA BELI SPORT
Iz belega angleškega platna s podplatom iz surove gume. Jako lahki in elastični.

Priporočamo, da v vsakem čevlju nosite lufa vložke, ker so zračni in s tem preprečujejo potenje nog

Rata

Vzorec 171
Din. 129.-
Moški polčevlji iz čvrstega angleškega platna z gumastim podplatom. Jako udobni za sončne dni.

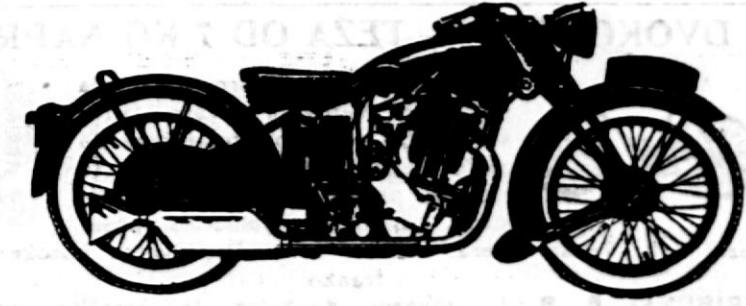
A.J.S

Uporabljajte Castrol olje

Nad 30 let izkustva v gradnji motociklov. Preko 100 svetovnih rekordov v letu 1929. Nešteti uspehi pri svetovnih konkurencah v vseh delih sveta dokazujojo.

da so AJS motorna kolosa konstrukcijsko na višku in prvem mestu. 350 ccm A. J. S. je zmagal pri dirki »Kilometer Lance« v Logatu dne 25. aprila 1930 v svoji kategoriji! — Modeli 1930 dospeli! — Plačilne olajšave! — Vsi rezervni deli na zalogi! — Zahtevajte cenike!

Generalno zastopstvo: O. ŽUZEK, Ljubljana, Tavčarjeva štev. 11.

Najnovejša moda
Elegantni vzorci
Bogata izbira

Crepe de Chine
Crepe Georgette
Crepe Mongol
Crepe Satin
Veloutine
Foulard
Moiré
Taffet
itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Izdelujejo se najnovejši angleški modeli

OTROSKIH VOZICKOV

od priprostega do najnovejšega tipa. Ceniki franko. Prodaja na obroku.

Tribuna F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozickov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

Vsa plesarska in ličarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

pleskarstvo in ličarstvo

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Za stavbe

vsakovrstni sub tesan in žagan les, ladijska tla ceno od daja Fran Šuster, Dolenska cesta, telefon 2124.

60/T

OTOMANE

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. — Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje le

Sajovic, Ljubljana,
Stari trg št. 6.

Klavirji!

Svarim pred nakupom navedenega blaga, cenihi klavirjevi

Kupujte na obroku

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster Högl, Stiegl original, ki so nesporno najboljši! (lahka, precinja mehanika). Prodaja jih izključno le sod izvedencem in biv. učit. Glasbene Matice

Alfonz Breznik
Mestni trg 3
Najcenejša poslovalnica.

Razpis

Spiošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpisuje dobavo materiala za doljni ustroj:

ca 7500 m³ tolčenega gramoza,

ca 740 m³ finega gramoza, odnosno

ca 4450 m³ lomljenega kamna in

ca 3900 m³ tolčenega gramoza.

Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška cesta št. 25.

Ponudbe je vložiti do 24. julija 1930. istotam.

Razpis

Spiošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpisuje odvoz od ca 7600 m³ zemeljskega in zasipnega materiala ter različne vožnje za gradbeni material.

Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška cesta št. 25. Ponudbe je vložiti do 27. julija 1930.

Razpis

Spiošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpisuje prevoz materiala za gornji ustroj:

ca 10.380 q tračnic.

Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška cesta št. 25.

Ponudbe je vložiti do 25. julija 1930.

Razpis

Spiošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani razpisuje dobavo materiala: telefonskega in telegrafškega kabla ter različnih zveznih muf.

Pripomočke je dobiti pri obratnem vodstvu, Zaloška cesta št. 25.

Ponudbe je vložiti do 27. julija 1930. istotam.

Vezenje nevestinskih oprem, zaves, pregrinjal

najcenejše in najfinje

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(potek hotela Strukelj)

Entomje, adoriranje, predstavljanje tako!

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlov-

skih opekar, »ILOVACE«, dobavja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah.

samo

»EKONOM«, generalno zastopstvo za Dravsko banovino, Ljubljana, Kelodvor-

ška ulica št. 7.

Renomirana avstrijska

TVORNICA ZA GASILSKE CEVI
oda samoprodajo za Slovenijo

Oziramo se samo na gospode, uvedene pri gasilstvu. Ponudbe pod »Renomiert 3627« na Österr. Anzeigen-

gesellschaft A. G., Wien I., Brandstätte 8.

KRALJEVICA

Prekrasno morsko kopališče in letovišče, ¾ ure od Šušaka s parniki in dober avtobusni promet s postajo Plase-Crikvenica. Izleti v iglicaste gozdove. Kopanje in različni sporti na suhem in na vodi. Stevilni hoteli, penzion in privatna stanovanja nudijo prijetno bivanje, in to so »Praha«, »Union«, »Riviera«, »Carovo«.

Restavracije: »Zrinjski«, »Bosna«, »Zagreb« in mnoge

manjše gostilne. Prospekti pošilja na željo: Ljeđilišno povjerenstvo, Kraljevica, in pisarne »Putnikac«.

52/1